

HABERLER

MC HASAN ÇELEBİ DEMİR ÇELİK
TESİSLERİNDEKİ İŞÇİLERE SİLAHLI
KİŞİLERLE BASKI YAPMAYA DEVAM
EDİYOR (Malatya Mahalli Gazetesi - GAY-
RET 3.8.1976)

DEV MADEN-İŞ SENDİKASI GENEL
BAŞKANI
H. N. ŞAHHÜSEYİNOĞLU

«MC'nin felsefesinde Demokrasi. Anayasal düzen, Demokratik kurallar. Özgürlük, Bilim, Ulusalbağımsızlık, İnsan hakları, Yargı kararlarına saygı yazılı değildir» dedi. Türkiye Demir Çelik İşletmeleri Genel Müdürlüğüne bağlı Hasaңcelebi Demir Çelik tesisleri için devlet hazinesinde 7,5 milyar yatırım ayrılmıştır. Burası tam kapasiteyle çalışmaya başladığından yılda ortalama 4 - 5 milyon ton demir çıkartılacaktır. Ve ülkenin demir ihtiyacı büyük ölçüde karşılanmış olacaktır. Bu işyerinde en az 5 bin kadar işçi çalışma imkânını bulmuş olacaktır. Hasaңcelebi demir tesisleri Ocak 1976'da çalışmaya başladı. Tesislerde çalışan işçiler, ülkedeki Anayasal ve demokratik yönetimin gereği olan örgütlenme haklarını kullanmak üzere sendikalaşırlar. Ve DEV MADEN-İŞ Sendikasına üye olurlar. Sendika toplu iş sözleşmesi yapmak için Malatya Bölge Çalışma Müdürlüğünde 27.4.1976 tarih ve

1976/11 sayılı kararla yetki alır.

Toplu iş sözleşmesi bağtılamak için Demir Çelik İşletmeleri Genel Müdürlüğü'ne çağında bulunur. Çağırıyor alan Genel Müdür Ruşen Gezici, hemen MSP'li olan Sana-yi ve Teknoloji Bakanı Abdülkerim Doğruyla görüşür. Bu sendikanın devrimci olduğunu, DİSK üyesi MAB - İŞ sendikasına katıldığını, bu sendikayla toplu iş sözleşmesi yapmak imkânsız olduğunu belirtir. Karar alırlar. Buraya işverene bağlı bir faşist sendika getirtmek için işçileri istifaya zorlamaya karar vererek Hasaңcelebi Şantife şefine telefon emrini verirler. Bunun üzerine İşçilere baskı yapılır. Eğer istifa etmezseniz, işyerini kapatacağız. Ancak İşçiler istifa etmezler.

Daha sonra Bakanlıkta grup başkan yardımcısı ve koyu bir MSP'li olan Ali İhsan Öztürk ile MHP'li bir başkası gönderilir. Bunlarda işçilere dolaylı baskı yaparlar. Sonra özel yetiştirilmiş 15 kişi kadar silahlı adam Karabük'ten getirtilir. Güvenlik kuvvetleri adı altında bekçilik verilir. Polis elbiselerine benzer elbise giydirilir. Bellerinde de çift tabancayla dolaşmaya başlarlar, işçilere gözdağı vermeye çalışırlar. Oysa güvenlik için devletin güvenlik kuvvetleri vardır. Bekçilik içinse Hekimhan da bu işi çok iyi yapacak binlerce işsiz insan vardır. Böylece baskı devam eder. Ve

Hasarı Koç, Celal Koç, Mehmet Karakuş adındaki sendikalî işçiler gerekçe gösterilmeden çıkartılırlar.

Arkasında da MİSK diye bir sarı sendika şubesinde açtırlar.

Baskı yöntemi bir değildir ki. Yeni bir oyunla sendikanın yasal yetkisini düşürmek için aynı yerde çalışan işçileri, işadını değiştirerek montaj adıyla aynı yerde işçileri aynı işlerde çalıştırırlar.

hosançelebi bir devlet kurumudur. Bir iktidar, işyerlerinde veya ülkede çıkan huzursuzluğu önlemeye, demokratik hakları tarafsız uygulamaya çalışması gerekir. MC. bunun tam tersini yapmaktadır. Huzursuzluğu, birliği bozmak için ne gerekiyorsa onu yapmaktadır. Böylece dışarıya binlerce işçi getirerek Hekimhan'da politik baskılarını yürütmeye çalışmaktadır.

Neden DEV. MADEN-İŞ'e karşıdır? Eğer DEV. MADEN-tŞ sendikası burada yetkili olursa işyerinde çalışacak vasıfsız işçilerin tümü Hekimhan da alınacak, işçi ücretleri günün şartlarına göre düzenlenecektir, işçi hakları günü gününe takip edilerek sağlanacaktır. Böylece MC'nin politikası önlenilmiş olacak.

DEV. MADEN-İŞ yerine, başka bir faşist sendika girerse, o zaman alınacak işçileri, istedikleri yerlerden getirme imkânları olacak, işçiyi istediği kadar çalıştıracak ve gerekçe gösterilmeden, yasal hakları verilmeden işten atılacak. Buna ses çıkarma yacaktır. Çünkü sendika işverenin emrinde olmuş olacaktır.

MC'nin yasadışı bu baskı ve terör Hekimhan halkı üzerinde bir Seydişehir, İskenderun, Tofaş olayının kuşkusunu uyandırmış. Böylesi üzücü olaylara meydan vermemek için binlerce kişi ilçeye akın ederek durumu öğrenmeye gelmişlerdir. Halkın bu yüksek heyecanını gören ilçenin ilet gelenlerinden Hekimhan Belediye Başkanı Mesut Mutlu, Hdsançelebi Belediye Başkanı Kasım Doğan, Güzelyurt Belediye Başkanı Ali Kaynarca, il genel meclis üye-

lerinden Bekir Uzunoglu, Kadir Okçu CHP ilçe başkanı Bekir Özdemir, demokratik demek temsilcileri ve halktan bir kısım topluca şantiye şefine giderler. Durumu iletirler. Yasaların tarafsız uygulanması gerektiğini, silâhlı baskının üzücü olaylara meydan verebileceğini hatırlatırlar. Şef, Ali İhsan Öztürk, genel müdürlüğün emirlerine uyacağını ve bu yolda ölüm pahasına da olsa kararlı olduklarını dolaylı belirtir.

İşçilere yapılan silâhlı baskıyla ilgili olarak DEV. MADEN-İŞ Sendikası Genel Başkanı H. Nedim Şahhüseyinoğlu görüşlerini şöyle açıkladı :

«MC. Devlet kurumu olan bir işyerinde bizzat olay çıkarmaya, yasaları açıkça çiğremeye girişmiştir. Türkiye'nin her yerinde olan olayları mantık süzgecinden geçirildiğinden görülecektirki MC'nin felsefesinde demokrasi, özgürlük, anayasal düzen, demokratik örgütler, bilim insan hakları yargı kararlarına saygınlık, diye bir şeyin yazılı olmadığı görülecektir. MC'nin felsefesinde bölücülük, hayali mobilya şirketleri, kaçakçılık, yolsuzluk, yargı kararlarına uymama, sürgün, kıyım yazılıdır. Tüm uygulamaları bunları kanıtlamaktadır.

Eğer DGM. gerçekten Anayasal düzeni korumak için kurulmuşsa MC. bizzat silah zoruyla anayasayı ithal etmektedir. İşte Seydişehir, Tofaş, Tariş ve Hasançelebi. Ülkede anayasal düzen ve demokrasi varsa biz bu yetkimizi kullanacağız. Aynı zamanda zorbalarda demokratik kurallara uymayıda öğreteceğiz. İstedikleri kadar bizi yasa dışına itmeye çalışsınlar, oyunlarına gelmeyeceğiz.

MSP Genel Başkanı Göle'de kendisine yapılan saldırıyı kınarken «ilkel toplumlarda bu tür olaylara rastlanılmayacağım...» belirtiyor. Peki kendi partisindeki bir bakanı ve ortağı olduğu bir iktidarın bu silâhlı baskısını ve yasal yetkiyi kullandırtmamayı hangi toplumda görebiliriz. MC'yi yasalara saygı duymaya çağırıyoruz. Ülke çıkarlarına ters olan uygulamalarından vaz geçsinler» demiştir.

Hekimhan halkı ve demokratik örgütler işçilere yapılan baskıyı protesto etmek için bazı yasal girişimlerde bulunacakları da öğrenilmiştir.

DİSK üyesi MAB-İŞ Sendikasında bu baskılara karşı her türlü yardımı yapmaya ve

MADEN İŞ KOLUNDA İKİ SENDİKA KURULU DİSK'E KATILDI

(Cumhuriyet - 6.8.1976)

Türk - İş'e bağlı bir sendika ile bir bağımsız sendika DİSK'e bağlı bir sendikaya katılmışlardır. Kırıkkale'de genel kurullarını yapan 2200 üyeli Türk - iş üyesi Büyük Anadolu Maden İşçileri Sendikası ile 1500 üyeli Bağımsız Anadolu Yeraltı ve Yerüstü Maden İşçileri Sendikası, DİSK'e bağlı MAB - İş'e katılmışlardır. MAB - İş'e bugüne değin dört sendikanın katıldığı açıklanmıştır. DİSK Örgütlenme Dairesi Başkanı Fehmi Işıklar, basma yaptığı açıklamada şunları söylemiştir:

«Kırıkkale'de Türk - İş'e bağlı bir ve ayrıca bağımsız bir sendikanın aynı tarihte DİSK'e katılmaları, bir gerçeği vurguluyor. Şöyle ki, özel olarak Madencilik iş kolunda genel olarak Türkiye İşçi sınıfı içinde demokratik sendikal mücadele DİSK'in çatısı altında bir bayrak gibi dalga dalga yükseliyor. DİSK İşçi sınıfının güçlü kollarındaki bu emaneti en yüksek yerlere çekmekte kararlıdır. DİSK'in Türkiye çapındaki örgütlenmesi yepyeni atılımlar içindedir.»

DEVLET YATIRIM BANKASI AFŞİN - ELBİSTAN PROJESİNDEN ÇEKİLDİ (ANKA — 9.7.1976)

Devlet Yatırım Bankası'nın yılda 20 milyon ton tüvenan linyit üreterek, Türkiye'nin enerji açığının büyük bir kısmını kapatacak olan Afşin - Elbistan projesinden çekildiği öğrenilmiştir.

Devlet Yatırım Bankası'nın projeden çe-

işçilerin haklarını aramaya kesin kararlı olduğunu belirtmiştir.

Büyük ve üzücü olaylara meydan verilmeyen MC. bu baskılarından vazgeçmeli ve yasa! yetkiye uyararak yetki almış DEV. MADEN-İŞ sendikasıyla görüşmelere başlamalıdır.

k'imesine ve bu konudaki araştırmasını burdurmasının nedenleri, proje maliyetlerinin giderek artması ve 2000 - 2500 kalori gibi düşük bir niteliğe sahip bulunan Elbistan kömürlerinin, azot sanayiinde kullanımının daha doğru olacağına saptanması biçiminde açıklanmıştır. Edinilen bilgiye göre, Devlet Yatırım Bankası'nın projeden çekilmesiyle, bu boşluk Maliye Bakanlığı tarafından doldurulacaktır.

Başlangıçta 9 milyar liraya çıkması beklenen projenin son tespitlere göre işletme sermayesi ve yatırım tutarı olmak üzere toplam maliyetinin 25 milyar liraya kadar çıktığı belirtilmektedir. Öte yandan, proje için Dünya Bankası, Avrupa Yatırım Bankası ve Federal Almanya'dan kredi alınmasına rağmen kredi ve finansman durumunun açıklığa kavuşturulamaması, ihcelerde gecikmeye neden olmaktadır. Ayrıca, enerji fiyatlarının Türkiye Elektrik Kurumu (TEK) tarafından ayarlanamadığından, temin edilen krediler de efektife çevrilememektedir.

Devlet Planlama Teşkilâtı tarafından Şubat 1976 sonu itibariyle yayınlanan «Önemli Projeler Raporu» nda ise 1973 yılında yapımına başlanan proje için şimdiye dek 318.7 milyon liralık nakdi harcama yapıldığı ve buna göre nakdi gerçekleşme oranının da yüzde 28,3'lük bir seviyede bulunduğu belirtilmiştir.

Raporda ayrıca, projeye bağlı olarak, Elbistan kömürün briketlenme projesi ile kül ve gitya toprağının değerlendirilmesi üzerindeki çalışmaların devam ettiği azotlu gübre olabilmesi ile ilgili çalışmaların sonuçlandığı kaydedilmiştir. Buna göre, Kütahya Azot Fabrikası'na gönderilen 2 bin ton kömürün tesislerde denenmesi sonucu, bu kömürlerden azotlu gübre olabi-

leceği anlaşılmıştır. Ancak DPT'nin raporunda Türkiye'de azotlu gübre yapılmasına daha müsait kömür ve rezervlerinin bulunduğu öne sürülerek, bu konudaki ka-

1975 YILINDA, COMECON ÜYESİ
ÜLKELERDE KİŞİ BAŞINA GERÇEK
GELİRLERDE ve SATINALMA
HACMİNDE ÖNEMLİ GELİŞMELER
KAYDEDİLDİĞİ BİLDİRİLİYOR
(İSTA — 30.7.1976)

Sofya Press Ajansı'nın bildirdiğine göre, COMECON ülkelerinin çoğunda 1974 yılına göre 1975 yılında, gerek kişi başına gerçek gelirlerinde, gerekse bunun doğal bir sonucu olarak tüketim harcamalarında ve perakende mal satış hacminde önemli gelişmeler olmuştur.

Kşi başına gerçek gelir artışları, 1971 - 1975 Beş Yıllık Plan döneminde, Bulgaristan'da yüzde 32.4, Macaristan'da yüzde 25,

Romanya'da 46'dır. 1974 yılına göre 1975 yılında gerçekleşen bir yıllık gerçek gelir artışı ise, SSCB'de yüzde 4.2, Çekoslovakya Sosyalist Cumhuriyeti'nde yüzde 3.7, Alman Demokratik Cumhuriyeti'nde yüzde 5. Romanya'da yüzde 6.5, Macaristan'da yüzde 4, Bulgaristan'da yüzde 5.6'dır.

Sofya Press Ajansı, halkın gerçek gelirlerindeki artışın, başlıca, ücret artışlarıyla sağlandığını ve perakende mal satışlarının hızlanmasının ve perakende mal satımı hacminin genişlemesinin büyük ölçüde halkın gelirinin yükselmesine bağlı olduğunu ileri sürmektedir.

COMECON ülkelerinin 1974 ve 1975 yılı istatistiklerinden çıkan sonuçlara göre, 1974 yılı 100 endeks değeri üzerinden hesaplanırsa, 1975 yılında perakende mal satış hacmindeki artış endeksi SSCB'de 107, Bulgaristan'da 107.8, Polonya'da (carı fiyatlarla hesaplandığında) 114.7, Romanya'da 107.7'dir. En düşük artış 103.6 endeks değeriyle Alman Demokratik Cumhuriyeti'nde ve 103.4 endeks değeriyle Çekoslovakya'da görülmektedir.

rcının Türkiye kömür potansiyeli ve özellikleri dikkate alındıktan sonra verileceği belirtilmiştir.

Aşağıdaki tabloda, 1974 yılı 100 olarak alındığında ve 1970 yılı 100 olarak alındığında, yani son bir yıla ve son beş yıla göre perakende mal satım hacmindeki gelişmeler sıralanmıştır:

	1970: 100	1974: 100
Eulgaristan	146.8	107.8
Macaristan	135	105.4
AimanD.C.	128	103.6
Moğolistan	102	105
Polonya	172	114.7 (carı fiyatlarla)
Romanya	148	107.7
SSCB	136	107
Ç.lovakya	131.5	103.4

COMECON'UN 30. TOPLANTISINDA
ÖZELLİKLE ENERJİ VE HAMMADDE
ALANINDA UZUN VADELİ ORTAK
PROGRAMLARA GİDİLMESİ KARARI
ALINDI (İSTA — 15.7.1976)

Ekonomik Yardımlaşma Konseyi (COMECON)'un üç süren 30. dönem toplantısı, geçtiğimiz hafta Doğu Berlin'de sona ermiştir.

Toplantıda tartışılan en önemli konulardan birinin beş yıllık kısa vadeli planlar yerine, 10 veya 15 yıllık uzun vadeli planlar geçirilmesi ve üye ülkeler arasındaki ekonomik entegrasyonun bu planlar çerçevesinde sağlanması olduğu bildirilmiştir.

Toplantının kapanış bildirisinde de aynı konuya değinilmekte ve İşbirliği ve ekonomik entegrasyonun daha da geliştirilmesi için, 10 veya 15 yıllık bir süre boyunca, endüstrinin önemli sektörlerinde, özellikle enerji ve hammadde dallarında İşbirliğinin ve ortak programlanmanın geliştirilmesi gerekliliği ve bu yolda adımlara hızla atılacağı üzerinde durulmaktadır.

COMECON'un 30. toplantısında sosyalist planlamanın ve sosyalist sistemin son yıllarda yeni bir bunalıma girmiş olan kapitalist sisteme karşı üstün olduğu görüşü sıklıkla tekrarlanmış, ancak bu arada, bazı Doğu Avrupa ülkelerinin yetkilileri, kendi ülkelerinde ekonomik alandaki güçlüklerden söz etmişlerdir. Doğu Bloku ülkelerinin en önemli sorunlarının enerji ve hammadde fiyatları, gıda maddelerindeki fiyat artışları olduğu anlaşılmaktadır. Bu yılki kurak havanın ve sıcakların COMECON ülkelerinden bir çoğunu olumsuz yönde etkileyeceği, tarım ürünleri ve gıda maddeleri konusundaki işbirliğinin bu yüzden çok daha zorunlu hale geldiği de belirtilen 30. dönem toplantıda, COMECON çerçevesinde, temel maddelerle ilgili bir stok sisteminin kurulması da söz konusu olmuştur.

Toplantıda, AET Üe ilişkiler de gözden geçirilmiş ve Brüksel'in, COMECON'un geçen Şubat ayında yaptığı tekliflere henüz bir cevap vermemiş olmasının üzüntüyle karşılandığı belirtilmiştir. Toplantıda, siyasal rejimleri ne olursa olsun, tüm ülkelerle karşılıklı yarar temeli üzerinde ekonomik ve ticari ilişkiler kurulması ilkesi bir kere daha tekrarlanmıştır.

YUGOSLAVYA'NIN DAHA YAKIN İŞBİRLİĞİ İSTEĞİ

bilindiği gibi, COMECON'un halen 9 tam üyesi vardır. Bunlar SSCB, Polonya, Macaristan, Bulgaristan, Romanya, Çekoslovakya, Demokratik Alman Cumhuriyeti, Moğolistan ve Küba'dır. Laos, Vietnam, Kuzey Kore ve Angola toplantıya gözlemci üye göndermektedirler. Çin çizgisindeki Arnavutluk eski ilişkilerine rağmen halen topluluğun aktif üyesi değildir ve resmen de üye sayılmamaktadır. Toplantıda Yugoslavya'nın durum ve talebi de söz konusu olmuştur. Yugoslavya COMECON'la deha yakın ilişkiye girme isteğini belirtmiştir.

COMECON'un 30. toplantısında bu konuda cıvımlu bir hava estiği de bildirilmektedir.

AET KOMİSYONU DEMİR - ÇELİK ENDÜSTRİSİ KONUSUNDA YENİ BİR POLİTİKANIN TEMELLERİNİN ATILACAĞINI BİLDİRİYOR. (İSTA — 15.6.1976)

Avrupa Komisyonu Başkan Yardımcısı Henri Simonet, geçtiğimiz hafta içinde, yakında bir ortak demir - çelik politikasının saptanacağını, böyle bir politikanın ilk taslağının, dokuzlar dışişleri bakanlarının toplantısına sunulacağını bildirmiştir.

Bu taslakta, «yatırımların nasıl koordine edileceği,» «bir kriz anında, mutlaka izlenecek ve bunu müeyyidelerini içinde taşıyan bir üretim ayarlamasının nasıl yapılabileceği,» «gerekli olduğunda kontrollü bir fiyat sisteminin nasıl sağlanabileceği,» «Avrupa demir çelik endüstrisinin uluslararası birleşimlere katılmasının nasıl mümkün olabileceği» ve özellikle «bu sektörde çalışanları etkileyebilecek bir kriz anında Topluluk çapında malî kaynakların nasıl harekete geçirilebileceği» gibi sorulara cevap aranacaktır.

Öte yandan, bir süre önce Batı Alman, Hollanda ve Lüksemburglu çelik işletmelerinin kurmuş buldukları çelik karteli konusunda da, Avrupa Komisyonu Başkan Yardımcısı şu görüşleri ileri sürmüştür: «Avrupa Komisyonu, kurulan bu türden birlikler Ortak Pazar Birliği ilkelerine ters aştığı ve bu birliklerden herhangi birinin teşebbüsleriyle, serbest rekabet ülkeleri çığnendiğinde, amaç çelik endüstrisinin sorunlarını bölgesel olarak çözmek olsa da, duruma müdahale etmeden, ilgisiz kalamaz.»

Böylece, AET'in bu türden çelik kartellerine karşı olduğu bir kere daha yetkili bir ağızdan kesinleştirilmiş olmaktadır.

AET'İN ÇELİK ÜRETİMİ ARTIYOR

Öte yandan, çelik üretiminin, geçen yılki artıştan sonra bu yıl ağır ama istikrarlı

bir gelişme kaydettiği bildirilmiştir. AET'in bu yılın ilk üç ayındaki çelik üretimi 35.4 milyon ton olmuştur. Bu rakam 1975'in aynı dönemine göre 8 milyon ton fazladır. Yine de 1974'e göre üretimin düşük ofduğu ifade edilmektedir. Ancak dış talepler halâ düşüktür. Ama bu

DÜNYA PİYASALARINDA, METAL FİYATLARINDAKİ GENEL YÜKSELİŞ DEVAM EDİYOR (İSTA — 13.7.1976)

Dünya piyasalarında, özellikle Londra ve New York metal borsalarında, metal fiyatlarının yükseliş trendinin sürdüğü bildirilmektedir. Geçtiğimiz hafta metal borsalarında yüksek bir seyir gösteren fiyatlar, hafta başındaki açılışta da aynı eğilimi korumuşlardır.

Londra metal borsasında, sterlinin değerinde belli bir yükselme ve sağlamlık gözlemlendiği halde, metal fiyatları yüksek kalmıştır. Hafta sonunda kalan fiyatları, kapanışta, şimdiye kadar görülen en yüksek değer olan tonu 4.707 Sterline çıkmıştır. Uluslararası Kalay Konseyinin stokların serbest bırakıldığı ve tüm ilgililerin fiyatları dengeye kavuşturmak için katkıda bulunmaları yolundaki açıklamasının da fazla bir etkisi olmadığı bildirilmektedir. Öte yandan Uluslararası Kalay Konseyi'nin olindeki stokların, fiyatları dengede tut-

alanda istihdam sorununun da, topluluk çerçevesinde iyiye doğru gittiği ifade edilmektedir. 1976 Mayıs ayında, bu alandaki durgunluktan etkilenen ve tam istihdam edilmeyenlerin sayısı 40 bin olmuştur. Oysa Mart'a bu sayı 100 bini, geçen Aralık'ta ise 250 bini buluyordu.

maya yeterli olmadığı da bilinmektedir. Eakır fiyatları da, son iki yılın en yüksek seviyesine çıkmıştır. Hafta sonu kapanışında, peşin fiyat, ton başına 12 Sterlinlik bir artış gösterir. Tonu 930,5 Sterlin'e çıkmıştır. New York borsasında da aynı eğilimin gözlemlendiği bildirilmektedir.

Oransal olarak en büyük fiyat artışının kurşun madeninde olduğu. Peşin kurşun fiyatlarında ton başına 12,625 Sterlinlik bir artış olmuş ve kurşunun tonu 286,25 Sterline çıkmıştır. Kurşun fiyatlarındaki yükselişin bir nedeninin metal borsalarının güvensiz hava, diğer bir nedeninin de SSCB'ye yapılan son kurşun ihracatı olduğu bildirilmektedir.

Çinko fiyatları da gerek Londra gerekse New York borsalarında artış göstermiş, hafta başındaki açılışta çinkonun tonu 438 Sterline kadar çıkmıştır.

Dünya platinium fiyatlarının da yükseldiği ve troy/onsunun 155 dolardan 170 dolara çıktığı açıklanmıştır.

TRT HABERLERİ 10.7.1976

— 1976 yılının ilk altı aylık dönemi içinde Bandırma'dan çeşitli ülkelere 228 milyon 620 bin liralık ihracat yapıldı. Aynı süre içinde Bandırma'ya çeşitli ülkelerden 257 milyon 296 bin liralık ithal malı geldi.

Bandırma Ticaret Odası Başkanlığı'ndan verilen bilgiye göre, 1976 yılının ilk altı aylık dönemi içinde Bandırma'dan 16 ülkeye 134 milyon liralık borasit cevheri, 8 ülkeye 35 milyon liralık tınkal cevheri, 12 ülkeye 77 milyon liralık asitborik, 13 ülkeye 17 milyon liralık boraks, 3 ülkeye 15 milyon liralık domates salçası, 1 ülkeye de 138 bin liralık kurutulmuş sebze sevkedildi.

Aynı süre içinde iki ülkeden 155 milyon liralık fosforik asit, 6 ülkeden 61 milyon liralık suni gübre, iki ülkeden 26 milyon liralık fosfat, iki ülkeden 15 milyon liralık soya yağı ve 8 ülkeden 291 bin liralık çeşitli mal ithal edildi.

MURGUL BAKIR İŞLETMESİNİN DİSKE BAĞLI 1200 İŞÇİSİ GREVİ SÜRDÜRÜYOR (Cumhuriyet: 13.8.1976)

Toplu iş sözleşmesi konusunda işverenle anlaşmaya varamadıkları için 17 Haziran'dan bu güne dek Karadeniz Bakır İşletmelerinin Murgul'daki Çakmak kaya tesislerinde DiSK'e bağlı 1200 işçi tarafından başlatılan grev olaysız devam etmekte, İstanbul ve Ankara'da yapılan temaslardan olumsuz sonuçlanması grevcilerde gittikçe gergin bir hava yaratmaktadır.

DiSK'e bağlı Maden-İş Sendikası üyesi olan 1200 işçi, kendilerine aynı işyerinde çalışan Türk - İş'e bağlı işçilere tanınan hakkın verilmesini istemişler, bu istek, sendikanın yetkisiz olduğu gerekçesiyle Karadeniz Bakır İşletmeleri Genel Müdürlüğü tarafından olumsuz karşılanmış ve böylece de grev başlamıştır.

Bekir cevheri çıkaran tesislerde iş durduğu için her günkü zararın 10 milyon lira

olduğunu söyleyen Maden-İş Sendikası Başkanı Yaşar Şabanoğlu, bütün girişimlere rağmen Karadeniz Bakır İşletmesi Genel Müdürlüğüyle bir anlaşmaya varamadıklarını, grevci hareketlere müsaade etmeyeceklerini, DiSK'in kendilerini sonuna kadar destekleyeceğini söylemiştir.

DÜNYA KÖMÜR PİYASASINDAKİ YENİ GELİŞMELER (WORLD COAL Temmuz - 1976) POLONYA

1645-1975 arasındaki 30 yıllık dönemde Polonya da 3 milyar ton kömür üretilmiştir. BU miktarın ilk 1 milyar tonu 14 yıl içinde, ikinci 1 milyar 9 yılda, üçüncüsü de iyleyen 7 yılda gerçekleştirilmiştir.

Linyit madenciliğindeki üretim de buna yakın bir hızla gerçekleştirilmiş ve 1947 yılında 5 milyon ton civarında olan istihraç miktarı 1975 yılında 40 milyon tona ulaşmıştır. Linyit üretiminin temel amacı ulusal enerji sanayiinin gereksinimlerini karşılamaya yöneliktir.

Özellikle taşkömürü bakımından zengin olan 100 milyar ton tutarındaki bu rezervler Yukarı Silezya, Aşağı Silezya ve Lublin adlı üç havzada toplanmıştır. Lublin Havzası henüz son yıllarda ortaya çıkarılmış olup üretimin 1980 yılında başlaması beklenmektedir.

Özellikle taşkömürü üretiminde gerçekleştirilen büyük atılımların bir sonucu olarak, Polonya bu alanda bugün Avrupa da birinci, dünyada ise ABD, SSCB ve Çin'den sonra dördüncü sırayı işgal etmektedir. Kişi başına düşen kömür üretimi birimi ile ifade edildiği takdirde de 1974 deki 4.786 kg/kişi lik rakam ile dünya endekslerinin en yükseğine Polonya da ulaşılmıştır.

Polonya taşkömürü ihracatı alanında da önderliği elinde bulundurmakta ve dünyanın en büyük ihracatçısı olan ABD ile at-bçşı ilerlemektedir. Savaş öncesi döneme bütün kıtalardaki muhtelif ülkelere yapmadığı tek Avrupa ülkesi yoktur. Ülkenin

bulunduğu coğrafik konumun elverişliliği, üretim maliyetlerinin düşüklüğü, ve kömür kontesinin yüksekliği gibi etkenler Polonya'nın ihracatta başı çekmesinde en önemli rolleri oynamaktadır. 1973 de 35.860.000 ton olan ihracat miktarı 1974 de toplam üretimin % 24'ü olan 40.030.000tona tırmanmıştır.

Günde 8.000 tonun üzerinde kömür üretimi yapan ocakların polonyadaki sayısı halihazırda 30'dur. Bu rakamın 19'u 10.000 tonun, 4'ü de 15.000 tonun üzerinde günlük kapasitelere haizdirler.

Enerji ve Madencilik Bakanlığı'nın planlarına göre, 1976 - 1980yılları arasındaki madencilik faaliyetleri için daha ileri atılımlar tasarlanmakta ve 1980 yılındaki taşkömürü üretiminin 200.000.000 tona çıkartılması öngörülmektedir. Bu hedefe ulaşılması için yeni ocakların açılması veya mevcut ocakların kapasitelerini arttırıcı yönde daha da ileri modernizasyona gidilmesi için gerekli önlemler alınmaktadır.

ABD

ABD'nin 1975'deki toplam ihracatı

65.668.629 şort ton. taşkömürü, 629.601 ton antrasit, 92.367 ton briket ve 1.272.906 ton kokdan ibarettir. 1975 yılı esnasında kömür ve kok ithalatı ani bir düşüş göstererek 1974 deki düzeyin yansına kadar inmiştir.

1975 yılında tutarı 64.679.995 tonu bulan toplam kömür ve kok ihracatı, 1974 deki 55.479.762 tonluk miktar ile kıyaslandığında bunun % 16,6'lık bir artış oranına tekabül ettiği görülecektir. 1975 yılı ihracatının toplam değeri 3,3 milyar dolar tutarındadır.

Toplam kok ve kömür ihracat değerindeki yıllık artış oranı ise, fiyat düzeylerinin yükselmesi nedeni ile % 41,6 kadar olmuştur. 1974'de ihraç edilen taşkömürünün ortalamaya değeri 40,39 dolar/ton iken aynı birim 1975 yılında 49,23 dolar/ton'a yükselmiştir.

ALMANYA

Grenstein ve Koppel AG firması. Güney Hindistan'ın Tamil - Nadu eyaletinin Neyveli bölgesindeki linyit işletmesinin açık ccağında çalıştırılacak olan teker kepçeli ekskavatörlerin en büyüklerinden üç adet daha ikmal edilmesi için yeni siparişler aNm iş bulunmaktadır. Neyveli'deki yatakların 20 milyar ton linyit rezervleri İçerdiği tahmin edilmektedir. Bölgede çalışmakta olan on adet teker kepçeli ekskavatörün İkmali daha önceden aynı firma tarafından yapılmış bulunmaktaydı.

Yeni üç makinanın herbiri 50.000 mVgün (yerinde hacim) lük kazı kapasiteleri vardır, servis ağırlıkları 2.200 tondur ve tesis gücü 3.524 kW olacaktır. Kepçe kazı yüksekliğinin üst sınırı 26 m. dir.

ÇEKOSLOVAKYA

Kuzey Moravia'da Ostrava - Krava havzasının güney ucunda bulunmuş olan 500 milyon tonluk yeni kömür rezervlerinin, yeni bir üretim bölgesinin merkezi olacağı söylenmektedir. 1978 yılında işletmeye geçecek olan bölgede kömür damarları 1.500 m.'ye kadar derinlerde bulunmaktadır. Orta Bohemya da bulunan Slany yöresinde de 150.000.000 ton tutarında rezervleri olduğu tahmin edilen yeni yataklar bulunmuş ve bunların da 1978 yili içinde işletmeye açılacağı bildirilmiştir.

Prag'ın kuzeyindeki Melnik - Benatky bölgesinde bulunmuş olan bir diğer yeni kömür havzasının da 250.000.000 ton rezervi olan yataklara sahip olduğu tahmin edilmektedir.

OKYANUS KÖMÜR NAVLUNLARI

Aşağıdaki çizelgede, 1976 Nisan'ının resmi kayıtlarına dayanılarak verilmiş olan, ve ABD Hampton Roads ve Baltimore limanlarından kalkan gemilerin varış limanlarına göre taşıdıkları ton kömür ba-

sına aldıkları ortalama tek yönlü navlun tarifeleri gösterilmektedir.

Variş Limanı	Ortalama Tarife (\$)
Vitoria	3,50
Rio de Janeiro	3,50
Santos	7,25
Montevideo	17,50
Buenos - Aieres	17,50
Şili	7,50
Brest - Dunkirk Aralığı	3,75
Antwerp-Hamburg Aralığı	3,75
Port Talbot (İngiltere)	4,00
Diğer İngiltere Limanları	7,00
Kuzey İspanya	4,00
Lizbon	5,00
İspanya Akdeniz Limanları	7,00
Fos (Güney Fransa)	3,75
Dublin	8,50
İtalya Batı Limanları	5,50
Trieste - Rifeka	8,25
Constantza	8,25
Japonya	7,50
Pohang (Güney Kore)	7,75
İskenderiye	7,00

Çizelgedeki rakamlar, 1976 Mart'ında ki kayıtlar ile kıyaslanıldığında, ortalama navlun tarifelerinde 0.20 dolarlık bir artış miktarı görülmektedir.

TÜTED ANKARA ŞUBESİ TASLAK ÇALIŞMA PROGRAMI TARTIŞMAYA AÇILDI (ÖZEL)

Tcslakta günün koşullarının kısa bir değerlendirilmesi yapılmakta ve aşağıda sıralanan noktalar vurgulanmaktadır.

«TÜTED Toplumun çeşitli sınıf ve tabakalarından gelen ilerici, demokrat, yurtsever teknik elemanların oluşturduğu bir kitle örgütüdür. Üretime bir kesimi direk bir kesimi dolaylı katılmaktadır. Teknik elemanlar bu niteliğiyle emekçidirler. Tüm emekçiler gibi onlar da burjuvazinin sömürü ağı içindedirler. Emekçi oluşları ilerici, demokrat ve yurtsever oluşlarının, sömürü

ağı içinde oluşları burjuvaziyle çıkar çelişkilerinin maddi temelini oluşturur. Teknik elemanların bu nitelikleri örgütümüzü iki yönlü bir görevle yükümlü kılar. Bir yönüyle tabanın somut ekonomik demokratik talepleri doğrultusunda mücadele etmek, diğer yönüyle burjuvaziyle sürekli çıkar çelişkisi içerisinde bulunan işçi sınıfımızın sürdürdüğü sömürden kurtuluş mücadelesinde yerini almak, demokrasi mücadelesinde üzerine düşeni eksiksiz yopmaktır. Ekonomik demokratik mücadeleyi bütünsellik içerisinde yürütmektir.» «Günümüz Türkiye'sinde teknik elemanlar aa tüm memurlar gibi sendika hakkından yoksundur. Bu yüzden derneklerde örgütlendik. Sendika hakkını alma mücadelesi de ekonomik mücadelemizin içine girdi. Yeni; hayat pahalılığının cenderesinden kurtulmak için, maaşların ve ücretlerin artırılması için, iş güvenliğinin sağlanması için, yan ödemelerin eşit işe eşit ücret ilkesine uygun olarak düzenlenmesi ve dengesiz personel yasasının değiştirilmesi için vsrilen mücadelenin odağında «Grevli toplu sözleşmeli sendika» hakkı için mücadele var. Bu soyut bağımsız bir sendika değil işçi sınıfı sendikaları içerisinde olma yani somutta işçi sınıfımızın devrimci sendikal örgütü DİSK içinde yer alma mücadelesini kapsar.»

«Hemen belirtmek gerekir ki; kitlemizi ekonomik mücadelede yönlendirirken bunun bizi nihai çözüme götürmeyeceğimi, asıl mücadele araçlarından biri olduğunu, kazanılmış ekonomik hakların gerçek güvencesinin ancak siyasal iktidar mücadelesinden geçeceğini yaşanan gerçeklikten kopmadan kitle tabanımıza göstereceğiz. Ekonomik mücadelemizi işçi sınıfımızın örgütlü öncülüğünde ve diğer demokratik kitle örgütleriyle dayanışma içerisinde ortak bir platformda yürüteceğiz.

Faşizme dönüşme imkanlarına yapısı gereği daha fazla sahip olan ülkemizdeki burjuva demokrasisi demokratik kitle örgütlerini altdilmesi gereken güçler arasında görür. Nasıl ki verdiğimiz ekonomik mücadeleyi sömürden kurtuluş mücadelesine

sinden soyutlamıyorsak, varlığımızın nedeni olan demokratik mücadeleyi de Heri bir demokrasiye geçme mücadelesinden soyutlayanlarız. Kaldı ki demokrasi mücadelesi başta işçi sınıfı olmak üzere tüm ulusal demokratik güçlerin ortak mücadelesidir.»

Yukarıda anlatılanlara bağlı olarak önümüzdeki dönem çözümü yolunda mücadele vereceğimiz ekonomik demokratik taleplerimizi şöyle sıralıyoruz:

1 — Grevli toplu sözleşmeli sendika hakkımız için DİSK'in aktif desteğiyle mücadele vermek. Bu mücadeleyi sendika hakkı için mücadele eden diğer demokratik kuruluşlarla dayanışma içinde yürütmek.

? — Çalışanlar arasında suni ayrıcalıklar ve büyük dengesizlikler yaratan personel yasasının temelden değişimi yönünde mücadele etmek. Bu çalışmalar sürdürülürken katsayı ve göstergelerin belirlenmesinde, yan ödemelerin tespitinde çalışanların da söz sahibi olması yönünde uğraş vermek.

3 — Yan ödemelerin ve maaşların ayrı ayrı vergilendirilmesi için kamuoyu oluşturmak ve baskı yapmak.

4 — MEYAK ve benzeri haraç mekanizmalarına son vermek için demokratik kuruluşlarca ortaklaşa verilen mücadeleyi sürdürmek.

5 — Teknik elemanların konut ve kira yardımı istemek, çocuklarına kreş, öğrencilere yurt sağlanması için çalışmak.

6 — Teknik Elemanlara siyasi hakların tanınması için, düşünce özgürlüğünü ve işçi sınıfının örgütlenme özgürlüğünü kısıtlayan faşist 141 - 142. maddelerin kaldırılması için, DGM'lerin lağvedilmesi için mücadele etmek.

7 — Ulusal bağımsızlığımızı çiğneyen NATO, CENTO, AET, RCD ve enerji ajansı gibi emperyalist kuruluşlardan çıkılması, ikili antlaşmaların yırtılması, üslerin sökülmesi için verilen mücadeleye katılmak.

8 — Teknik hizmet ithal ederken beyin gö-

çüne göz yuman, doğal kaynaklarımızın yanında teknik elemanlarımızın emeğini uluslararası sermayeye peşkeş çeken işbirlikçi anlayışla mücadele etmek.

9 — Geneldeki eğitim sorunlarından soyutlamadan teknik eğitim gören öğrencilerin sorunları ile teknik elemanların okul sonrası mesleki eğitim ihtiyaçlarını bütünsellik içerisinde ele alarak bu yolda uğraşı vermek.

1C — Çalışanlar kurultayının yapılması için gerekli şartları olgunlaştırmak.

Yöntem olarak : Afiş, bildiri, açık oturum, forum, seminer, miting ve yürüyüş eylem biçimleri esas alınacak. Somut şartların somut tahlili ile uygun olanı saptanıp hayata geçirilecek.

DİĞER ÇALIŞMALAR :

a) Örgütlenmenin nitel yönden gelişimini sağlamak için tabanımızın somut sorunlarını ilgilendiren konularda forum, açık oturum ve eğitim seminerleri düzenlemek. Konular temsilciler toplantısında ortaklaşa saptanacak.

b) Örgüt üye ilişkilerini kurmak ve geliştirmek için yapılacak bir program çerçevesinde işyeri, bölge ve tüm üyelere açık toplantılar düzenlemek.

c) Üyelerimizin dinlenme ve eğitim ihtiyaçlarına cevap verecek, içinde lokali bulunan merkezi bir yere şubeyi nakletmek. Bunu ödenti sorunun çözümünden soyutlamadan düşünerek, bu yolda çalışmalar yapmak.

d) Günlük gazeteleri ve çeşitli dergileri şube lokalinde bulundurmak ve arşivlemesini yapmak.

e) Yukardaki maddeye ek olarak şubede bir kitaplığın kurulması için çatışmalar yapmak, üyelere indirimli kitap sağlamak, TÜTED yayınlarının satılması için özel çaba sarfetmek.

f) Çalışmalarda verimli olabilmek ve üye-

[eri de çalışmalar içine sokmak için çeşitli komiteler kurmak, komitelerde üyelere görev vermek.

g) Yayınlanmakta olan şube bültenini aylık yayın organına dönüştürmek, içerik olarak işyeri çalışmalarına ve örgüt haberlerine ağırlık vermek.

h) Örgütümüzün tümünü ilgilendiren konularda genel merkeze öneriler götürmek.

ı) Çalışmalarda diğer demokratik kuruluşlarla dayanışma içerisinde olmaya özen göstermek, bu konuda örgüt ayrımı yapmamak.

i; İşyerlerinde pano elde edilmesi için girişimlerde bulunmak.

Bütün bunlardan başka sendikalaşma çalışmalarını sürdüren, yada sendikalaşmış bulunan özel işyerlerindeki sendikalar ve üyelerimizle ilişki kurarak sendikal mücadeleye konusunda gerekli destek sağlanacaktır. Bu yönde TÜTED Genel Merkezinde ve tüm teknik eleman örgütlerinin ortaklaşa oluşturacakları kıyım fonunun kurulması ve güçlendirilmesi için çaba harcanacaktır.

SOSYAL DAYANIŞMA FONU KURULDU MERKEZ YÖNETİM KURULU «TÜTED SOSYAL DAYANIŞMA FONU KURULMASINA KARAR VERDİ

TÜTED Merkez Yönetim Kurulu, 27 Temmuz 1976 tarihindeki toplantısında, «kıyılan, sürülen TÜTED üyelerinin yasal haklarını aramak, işsiz kaldıkları sürece onlara parasal destek sağlamak üzere bir sosyal dayanışma fonu» kurmaya karar verdi.

Merkez Yönetim kurulu tüm TÜTED üyelerini Sosyal Dayanışma Fonuna katkıda bulunmaya çağırdı. Her üyenin en az 25 TL katkıda bulunması öngörüldü. Açılan kampanya, TÜTED şubelerince yürütülecek ve üyelerden toplanan paralar şubelerce TÜTED'in, Etibank, Kızılay - Ankara Şubesi 24629 sayılı hesabına gönderilecek. Üyelerden para toplama kampanyası 15 Eylül'e kadar sürecek.

TÖB - DER 3 . GENEL KURULU YAPILDI (ÖZEL)

24-25-26 Temmuz tarihleri arasında TÖB - DER (Tüm Öğretmenler Birleşme Dayanışma Derneği) 3. olağan genel kurulu Ankara'da yapıldı. Seçimler sonucunda Merkez Yönetim Kurulunca Gültekin Gazioğlu, Süleyman Yaşar, Ömer Arslan, Ayhan Kutlay, Mustafa Düzgün, Rasim Akteş, Bayram Ayaş, İsmet Özdemir ve Caffer Akyüz getirildiler. Gültekin Gazioğlu Genel Başkanlığa seçildi.

Genel Kurulda alınan kararlar kamuoyuna açıklandı.

TÖB - DER 3 . OLAĞAN GENEL KURUL KARARLARI

TÖB - DER, Genei olarak işçi sınıfımız ve emekçi halkımız, özel olarak öğretmen kitlesi üzerinde sürdürülen faşist baskı, racism ve yasa dışı uygulamalardan ötürü MC'yi ve onun Milli Eğitim Bakanı Ali Naili ERDEM'i protesto eder.

1. TOPLU SÖZLEŞMELİ - GREVLİ SENDİKA HAKKI İÇİN MÜCADELE

TÖB - DER Öğretmen kitlesinin acil ekonomik - demokratik istemlerinden olan toplu sözleşmeli grevli sendikalaşma hakkının gerçekleşmesi için mücadele eder. Aynı paralelde çaba gösteren TÖM - DER, TÜTED, TÖS - DER ve benzeri Demokratik kitle örgütleriyle sınıfımızın ileri örgütlenmesini oluşturan DISK'le ve bu istemin gerçekleşmesini isteyen tüm siyasal demokratik örgütlerle bu amaç doğrultusunda çalışır.

TÖB - DER uluslararası demokratik örgütlerle ve diğer ulusların demokratik öğretmen kuruluşları ile ilişki kurmak gerektiğini savunur. FİSE (Dünya Öğretmen Sendikaları Federasyonu) ile ilişkilerini geliştirmeyi gerekli görür. Bu konuda var olan anti - demokratik yasal engellerin kaldırılması doğrultusunda çaba gösterir.

TÖB - DER tüm dünyadaki kardeş ve ilerici öğretmen kuruluşları ile bağıntısının geliştirilmesi gerektiğine inanır.

2. ÖĞRETMENLERİN SİYASAL HAKLARINI ALMA MÜCADELESİ

Bugün kamu sektöründe memur statüsünde çalışanların siyasal hakları yoktur. Örgütümüzün vereceği grevli, toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkı mücadelesinin yanı sıra memurları ve bu arada öğretmenleri siyasal faaliyetten alıkoyan yaşat yasakların kaldırılması, öğretmenlerin siyasi çalışma yapabilme, siyasi partilere üye olabilme haklarının elde edilmesi doğrultusunda demokratik uğraş yürütmek TÖB - DER'in görevleri arasındadır.

3. DGM'İNİN KALDIRILMASI YOLUNDA MÜCADELE

Devlet Güvenlik Mahkemeleri sıkıyönetimsiz sıkıyönetimdir. 12 Mart döneminde kurulan anti - demokratik kurumlardan ve bosku araçlarından birisi olan Devlet Güvenlik Mahkemeleri, Anayasa Mahkemesi tarafından Anayasaya aykırı bulunmuştur.

Buna rağmen anti - demokratik gerici güçler Devlet Güvenlik Mahkemelerini yeniden kurmak için yoğun bir çaba göstermektedirler.

Demokrasiden ve özgürlüklerden yana bir örgüt olan TÖB - DER, Devlet Güvenlik Mahkemelerinin görevlerinin sona ermesi ve bu kurumların yeniden kurulmaması doğrultusunda kararlı bir mücadele verir.

TÖB-DER Devlet Güvenlik Mahkemelerine karşı verdiği bu demokratik mücadeleyi, kesin sonuç alınıncaya kadar sürdürmeye kararlıdır. TÖB - DER aynı zamanda DGM'ler ortadan kalktığı zaman, bu mahkemeler tarafından hüküm giymiş ve cezalan kesinleşmiş olan siyasi hükümlülerin haklarındaki kararların geçersiz sayılması, DGM'lerin tutukladığı siyasi tutukluların derhal serbest bırakılması mü-

cadelesi gereğini de bu demokratik mücadele kapsamında içinde görür.

4. 141 -142. ve DİĞER ANTI - DEMOKRATİK YASALARA KARŞI MÜCADELE

TÖB - DER Anayasanın ve yasaların demokratlaştırılması için verilmekte olan demokratik mücadele üzerine düşen görevleri yerine getirir. Özellikle düşünce ve örgütlenme özgürlüğüne anti - demokratik yasaklar ve kısıtlamalar getiren TCK'nun 141 ve 142. maddelerine ve ayrıca 159, 146, 311, 312. maddelerin kaldırılması için demokrasi ve özgürlükler adına mücadele yürütür, bu yolda vadedilen demokratik mücadeleleri destekler, onlara aktif olarak katılır.

5. TÖB-DER'in SİYASAL PARTİLER

Demokratik kitle örgütleri temsil ettikleri toplum kesimlerinin ekonomik - demokratik talepleri doğrultusunda çalışan bağımsız örgütlerdir. Tabanlarında değişik eğilimleri olan üyeleri barındırması doğaldır.

Ancak bu eğilimlerden herhangi birinin tüm örgüte hakim kılınması örgütsel bağımsızlığı zedeler. Bu demokratik kitle Örgütü olan TÖB - DER'in siyasal partiler karşısında örgütsel bağımsızlığını koruması gerçeğini ortaya koyar.

Başta işçi sınıfımız olmak üzere tüm emekçi sınıf ve tabakaların bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde yerini alır. Bu doğrultuda diğer demokratik kitle örgütleriyle dayanışma içine girer.

6. EĞİTİMİN DEMOKRATİKLEŞTİRİLMESİ:

TÖB - DER, Eğitimin emperyalist, feodal, ırkçı - şoven ve diğer her türlü gerici, baskıcı etkiden kurtarılarak; biçimde ulusal, özde emekçi halktan yana bir niteliğe kavuşturulması için mücadele eder.

D:lin ve kültürün, üretim güçlerinin, özel-

likle de kişinin gelişmesinde ki önemli payı gözönüne alınarak; bu konuda temel insan hak ve özgürlüklerine aykırı bir biçimde dil ve kültür üstüne konan engellerin kaldırılması, emekçi halkın ilerici kültürünün gelişmesi için her türlü kolaylığın ve olanağın sağlanmasını zorunlu görür. Ve bu konuda demokratik bir kitle örgütü olarak kendine düşen görevleri yapar.

7. ÖRGÜT İÇİ EĞİTİM ÇALIŞMALARI :

TÖB - DER Genel Merkezi, TÖB - DER Şubelerindeki üye ve yönetici arkadaşlar için yurt düzeyinde, bölgesel veya merkezi olarak kültürel çalışmalar düzenler. Çağdaş bilim ve kültür sorunları konusunda eğitim toplantıları, seminerler, simpozyumlar örgütler. Bilimsel yeniliklerin ve ilkelerin daha geniş kavratılması ve örgüt içinde yaygınlaştırılması için örgüt içi kültür ve eğitim çalışmalarına hız kazandırır.

8. ÖRGÜTLENME :

Örgütümüz TÖB-DER, Şubelerinin bulunmadığı il ve ilçelerde örgütlenme ve üye sayısını arttırmak yolunda çaba harcar.

9. ÖĞRETMEN SORUNLARI :

TÖB - DER MC iktidarının öğretmen sorunlarını konu edinen onuncu eğitim şurası toplamak yolunda hiçbir çaba göstermemiş olmasını kınar. Egemen güçlerin bu oyununu tüm öğretmenlerimize ve kamuoyuna teşhir etmeyi kaçınılmaz görev olarak değerlendirir.

TÖB - DER öğretmenlerin her alandaki sorunlarının ayrıntılı bir incelemesini yaparak tüm öğretmenlerimize ve kamuoyuna duyurmayı görev sayar. Ve bunun için gerekli etkinliklerde bulunur.

TÖB - DER burjuva iktidarlarının bir kez deha somutlanan bu öğretmen düşmanlığını kitleler önünde tartışır. İlerici, yurtse-

ver, demokrat ve devrimci öğretmenler üzerinde yaratılan faşist baskı, kıyım ve cinayetleri protesto eder.

10. DEMOKRATİK EĞİTİM KURULTAYI :

TÖB - DER mücadelemizin yakın hedefi olan eğitimin demokratikleştirilmesi sorunu işçi sınıfı bilimi ışığında incelemek, mevcut eğitim sistemini bu açıdan eleştirmek, öneriler getirmek, öğretmen sorunlarını en geniş biçimde tartışmak amacıyla bir demokratik eğitim kurultayı toplar.

Türkiye üçüncü teknik eleman kurultayının kararlaştırıp önerdiği «Çalışanlar Kurultayına» götüreceği önerileri söz konusu demokratik eğitim kurultayında saptar.

11. DEMOKRATİK MERKEZİYETÇİLİK:

örgütümüzün işleyiş mekanizmasının ilkesi örgüt içi birlik ve disiplinin temeli demokratik merkezîyetçiliktir.

TÖB - DER ayrı ayrı şubelerin yan yana gelmesinden oluşmuş ve konfederasyon veya federasyon değildir. TÖB-DER Türkiyeli öğretmenlerin öncü, demokratik yığın örgütüdür. TÖB - DER'in taşıdığı merkezi örgüt karakteri çağımızın en ileri örgütlenme ilkesi olan demokratik merkezîyetçiliğe uymasını gerektirir. Demokratik merkezîyetçilik örgütün iç işleyişinin biricik mekanizması olduğu gibi, örgütün sağlamlanmasının, dışa karşı en etkili mücadele vermesinin ve gelişmesinin ilkesel bukimdan en önemli temel taşıdır. Demokratik merkezîyetçilik devrimci bir ilkedir.

Demokratik merkezîyetçiliğin özü «azınlığın çoğunluğa, alt organın üst organa uyması»dır. Örgüt içinde en yüksek organ olan Genel Kurul tarafından seçilen Genel Yönetim Kurulu ve Merkez Yürütme Kurulu örgütün çoğunluğunu temsil eder. Bu bakımdan alt organların Genel Yönetim ve Merkez Yürütme Kurulu kararlarına

aymaları, örgütün çoğunluğunun kararlarına uymaları demektir.

Demokratik merkezîyetçi ilkeye göre her kademede aynı organ içinde de azınlık çoğunluğa uyur. Azınlık görüş sahipleri kendileri muhalif kalsalar bile kendi buldukları organdan çıkan kararlara uyarak, onları uygulamak zorundadırlar.

Demokratik merkezîyetçilik yukarıdan aşağıya merkezîyetçilik, aşağıdan yukarıya demokrasi demektir. Üst organdan gelen karar uygulanır, eğer alt organ ve üyeler bu kararın yanlışlığını düşünüyorsa görüşlerini getirebilirler, fakat üst organın son kararına uymak zorundadırlar. Uygulanan üst organ kararının yanlışlığı pratik içinde görülürse, alt organ o zaman üst organa demokratik merkezîyetçi işleyiş içinde ve gerekli kurallarda eleştirisini getirir.

Karar ve yürütme organlarının bir çalışma dönemindeki tüm çalışmalarının görüşüleceği ve irdeleneceği yerler kongrelerdir. Demokratik merkezîyetçiliğe ters düşülmesi, yani azınlığın çoğunluğa, alt organın üst organ kararına uymaması disiplinsizliktir.

Demokratik merkezîyetçiliği bütünleyen vazgeçilmez diğer bir devrimci ilke de eleştirisi - özeleştirisi ve ikna yönteminin organici! İçinde ve organlar arasında işletilmesidir.

12. BAĞIMSIZLIK - DEMOKRASİ VE BARIŞ MÜCADELESİ :

TÖB - DER, anti - emperyalist, anti - faşist bir kitle örgütüdür.

TÖB - DER - Emperyalizmin yurdumuzdaki egemenliğine ve bu egemenliğin Türkiye'deki baş temsilcisi tekelci sermayeye karşı mücadele eder.

TÖB - DER, emperyalizmin Türkiye'yi kendine bağımlı tutan ilişki ve kuruluşlara karşıdır.

TÖB - DER, emperyalizm ve onun yerli or-

tağı Türkiye tekelci burjuvazisi tarafından uygulanmak ve güçlendirilmek istenen faşizmin amansız bir düşmanıdır.

TÖB - DER, halk düşmanı, demokrasi düşmanı, insanlık düşmanı faşizme karşı düşünsel ve örgütsel mücadele verir, gerek tüm halk yığınları, gerekse öğretmen kitlesi üzerindeki faşist, anti - demokratik baskılara karşı ülkemizdeki tüm anti - faşist güçlerle ortak mücadele verir.

TÖB - DER, faşizmin ya da her türlü egemen sınıf tahakkümünün bir parçası olan şovenizme ve ırkçılığa karşı Türkiye ile dünya halkalarının özgürlüğünü, kardeşliğini, ulusların eşitliğini savunur.

TÖB - DER, emperyalizmin başını çektiği barış düşmanlığına, savaş kışkırtıcılığına ve silahlanma yarışına karşı çıkar. Yabancı silah tekellerinin ve onların Türkiye'deki ortaklarının kışkırttığı silahlanma yarışına karşı tüm barışsever güçlerin yanındadır.

13. ÖĞRETMENLERİN EKONOMİK ÖZLÜK VE DEMOKRATİK İSTEMLERİ :

ME YAK kesintilerine son verilmeli, şimdiye kadar ki birikintilerin faizleri ile birlikte geri verilmesi doğrultusunda etkinliklerce bulunmak,

Emekli Sandığı'nın lüks yatırımlar yerine memurların ihtiyaçlarına cevap verecek biçimde çalışmasını ve yönetimin memurların elinde olmasını sağlamak için çalışmak,

Öğretmenlerin konut ve kreş sorunlarının çözümlenmesi için çalışmak,

Yan ödeme dengesizliğine karşı mücadele etmek,

Herkesin gelirine göre adaletli biçimde vergilendirilmesine çalışmak,

Tüm Eğitim kurumlarındaki faşist yönetici ve diğer unsurların tasfiye edilmesi, her kademede yöneticilerin öğretmenler tarafından seçilmesi için çalışmak.

Öğretmen kurullarının formalite gereği toplanan kurullar olmaktan çıkarılıp yöneticilerin hesap verip denetlenebileceği bir niteliğe kavuşturulması için çalışmak. Eğitim planlanmasında öğretmenler ve tüm emekçi sınıfların temsilcilerinin katılımını sağlamak için çalışmak,

Herkesin okuma hakkının olması, hiçbir sebeple kimsenin önünün tıkanmaması, bu konuda devletin anayasada belirtilen görevlerini yerine getirmesini sağlamak için çalışmak.

Şûra yasaasının demokratikleştirilmesi, öğretmen örgütlerinin güçleri oranında şûralarda temsil edilmesi için çalışmak,

Kitie haberleşme araçları, basın ve sanatsal etkinlikler üzerindeki anti - demokratik girişimlere son verilmesi için çalışmak.

HER İŞ YERİNDE KREŞ İÇİN EMEKÇİ ANALAR SAVAŞ AÇIYOR (Gazete Haberleri)

İlerici Kadınlar Derneği'nin «işçi çocuklarına kreş» kampanyası son yılların en olumlu kadın hareketidir. Derneğin kampanyayı gerçekçi bir yöntemle ele alması da ayrıca sevindirici. Gerçekten İş Kanununun 81. maddesi, İşvereni, bu bakımdan bazı yükümlülükler altına almıştır. Şöyle ki: 100 kadın işçi çalıştıran işyerleri aneler için bir emzirme odası açmak zorundadırlar. Çalışan kadın sayısı 300 ise aynı kanun, bu iş yerinde çocuk yuvası açılmasını zorunlu tutmaktadır. 1970 yılında Ankara'da televizyon için yapılan bir küçük araştırma, başkentte bile bu kanunu uygulayan işyerlerinin parmakla gösterilecek kadar az olduğunu saptamaya olanak vermişti: İşveren bunun kolayını bulmuş : Örneğin 100 kadın işçi çalıştırması gerekiyorsa, 99'la yetiniyor, işi kitabına uyduruyor!

Derneğin bu konuda açıklaması aşağıdadır.

«İŞ VERENLERE DAVA AÇALIM..»

Derneğimiz hukukçulara danışarak her işçi kadının bu yasaı uygulamayan eski ve yeni İşverene karşı maddi ve manevî tazminat davası açma hakkı olduğunu saptamıştır. Öte yandan derneğimizin birkaç ay önce başlattığı araştırma sonucu, 100'den fazla kadın işçi çalıştırdığı halde emzirme odası ya da kreş bulunmayan Vüzlerce işyeri saptanmıştır. Bunlar kamu oyuna ilân edilecektir.

Bu işyerlerinde çalışan onbinlerce kadın bugüne kadar çocuklarını ya özel kreşlere veya konu komşuya baktırarak, ceplerinden yüzbinlerce lira ödemişler, ya da evde yaşlı bir büyükanneyle veya yalnız bırakıp işe gitmiş, işten dönünceye kadar binbir türlü üzüntü çekmişlerdir. Akılları hep çocuklarında olduğundan kimi makineye saçını, elini kaptırmış, dişliler arasında parçalanmış, kimi eve bir an önce Göneyim derken araba altında can vermiştir. Ya çocuklar... anası işte olduğu sıra araba altında kaian, yanan, evden kaçan, çete kuran, kaçak sigara satan çocukların haberleri hergün gazetelerde boy boy çıkar. İşverenlerin bize ve çocuklarımıza tutumu budur işte.

Bu tutum doayısıyla çalışan anaların ve onların çocuklarının uğradıkları maddî ve manevî kayıpların tümünü telafi etmek imkânı yok. Ne var ki, açacağımız tazminat davalarıyla işverenlerden bizi uğrattıkları parasal ve manevî kayıpların küçük de olsa bir kısmını geri alabilir ve bundan böyle onları yasalara uymaya zorlayabiliriz. İlerici avukatlar bu davaları ücretsiz olarak takip etmeyi kabul etmişlerdir. Devrimci sendikalar da kadın emekçilerin bu hakli girişimlerini destekleyecek, dava açan kadınların iş güvenliğini sağlamak için mücadele edeceklerdir. Tazminat davalarını açmak için gerekli dilekçeler derneğimizce sağlanacak, gerekli bilgi ve yardım sağlanacaktır.

İşverenlere açacağımız tazminat davaları her iş yerinde kreş mücadelemizde önemli bir adım olacaktır.

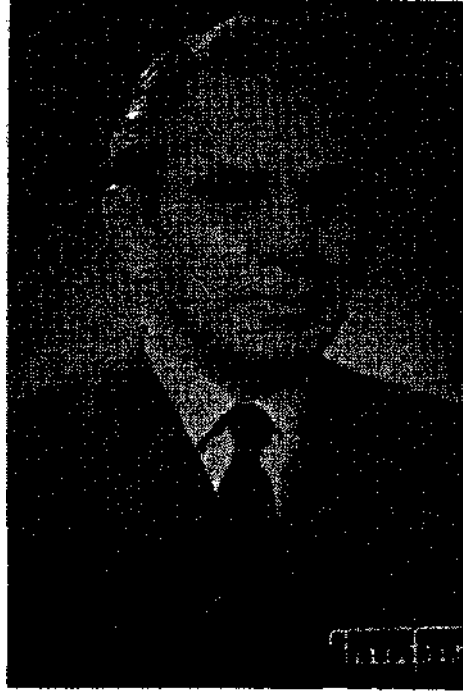
Her iş yerinde kreş için emekçi anaları, sendikaları ve hukukçuları savaşım vermeğe çağırıyoruz.»

DÜNYADA DURUM

Çalışan kadının en büyük sorunu bilindiği gibi, işe giderken, çocuğunu, gönü! rahatı üe bırakabileceği bir yerden yoksun oluşudur. 1975 kadın yılında sorun iyice vurgulanmış ve sosyalist ülkelerin bu alandaki başarısı açıklığa kavuşmuştur. Gerek SSCB'nde gerek bazı Doğu Avrupa sosyalist ülkelerinde görme olanağını bulduğum kreş ve yuvalar gerçekten birer çocuk cennetidir. Bunlar yalnız annenin ve ailenin bir sorununu çözümlenmekle kalmamakta, çocuğu erken yaştan eğiterek, yeteneklerinin meydana çıkmasını ve daha iyi, daha insancıl bir yurttaş olarak yetişmesini sağlamaktadır. Çocuk yine de ailenin bir üyesidir bu toplumlarda. Aksini gerektiren bir durum yoksa, her akşam evine gider, aile akşam sofrasında toplanır. Bu ülkelerde devlet, çocuk yuvalarını ve kreşleri açmakla yükümlüdür. İşyerleri, devletin yetişemediği yerde yardımcı olur ama devlet o zaman da gerekli elemanları sağlamakla görevlidir, bunun için sürekli programlarla pedagoğ, psikolog, yuva yöneticisi yetiştirir. Birçok kadınlar, yalnız kendi çocuklarına bakacak yerde bir grup

çocuğa annelik eder, bu iş için yetiştirildiklerinden çocuk için daha yararlı olurlar. Kreş ve yuva sorunu öylesine büyük bir toplum sorunudur ki, bir iş yeri planlanır planlanmaz lojman ve çocuk bakımevleri ae aynı anda planlanır, işyeri ile beraber yapılmaya başlanır. Böylece anne çocuğunu, işe giderken, birkaç adım ötedeki kreş veya yuvaya bırakır, akşam alır, çocuk biraz büyüyünce kendi gidip gelir. Taşıma külfeti yoktur. Yuva eve ve kadının işyerine yakındır. Üstelik çok ucuzdur. Gelirine göre bu gelirden kesilir.

Sosyalist ülkelerin çoğu gereksinimi yüzde 80 oranında çözümlediklerini belirtmişlerdir. Başta ABD'li olmak üzere, kapitalist ülkelerde, ekonomik sistem sonucu, kreş ve yuvalar özel olup pahalıdır. Bu bakımdan birçok anneler, çalışmaktansa evde kalıp çocuklarına bakmayı yeğ tutarlar. ABD'de başlatılan, Avrupa'ya sıçrayan Women Lib hareketi (Kadının Kurtuluşu Hareketi) tüm fantezileri yanında, kreş ve yuva yapımı için devlet yardımı isteğini ön filana almıştır. «Kadının Kurtuluşu çocuklcra yuva ile başlar» sloganı onlarındır, Avrupa'da, örneğin bir Fransa'da hatta İskandinav ülkelerinde kreş ve yuvalar gereksinimi karşılamaktan çok uzaktır ama tüm bu ülkelerde, okul öncesi eğitimin önemi, artık tartışmasız kabul edilmekte, kreş ve yuva yapımı devlet planlarında, parti programlarında yer almaktadır.

V E F A T

Odamız kurucu üyelerinden Petrol Yüksek Mühendisi Kemal LOKMAN, akrabalarını ziyaret etmek için gittiği, Taşkent'te bir kalp krizi sonucu 1.8.1976 tarihinde vefat etmiştir. Ailesine, yakınlarına ve meslektaşlarına başsağlığı dileriz.

Kısa Özgeçmişi :

8 Mayıs 1897'de Kazalı'da doğmuş olup, orta öğrenimini Şam Mektebi Sultanisinde bitirmiştir. Yüksek öğrenimini Grenoble Politeknik Mühendis Okulu ve Strasburg Yüksek Petrol Okulu'nda yapmıştır.

İkinci Dünya Savaşı'ndan önce Romanya'da 1 1/2 yıl çalıştıktan sonra, 36 yıl aralıksız Petrol Arama ve İşletme İdaresinde, MTA'da, Petrol Dairesinde ve özel petrol şirketlerinde çeşitli görevlerde bulunmuştur. Petrol Dairesi Petrol Teknik Müşavirliğinden emekli olan K. LOKMAN Fransızca, İngilizce ve Arapça bilmekteydi.

D U Y U R U

Üyelerimize,

Ülkemiz madenciliğinin, genel sosyo - ekonomik yapıdan ileri gelen, madencilik eğitimiyle başlayan ve çalışma hayatında somut olarak karşımıza çıkan teknik ve ekonomik pekçok sorunları olduğu bir gerçektir.

Bu sorunların ve getirilen çözüm önerilerinin tüm üyelere duyurulması amacıyla, öğretim kurumlarında ve madencilik faaliyetinin her kademesinde (arama, işletme, zenginleştirme) yer almış tüm üyelerimizden yazı göndermelerini beklemekteyiz.

Saygılarımızla.
Yönetim Kurulu

KITA HİZMETİNDE GEÇEN YILLAR İÇİN FİİLİ HİZMET ZAMMI ALINIYOR

Kamu kesiminde çalışanlar için, yedeksübaylık hizmeti sırasında kıtada geçen her yıl karşılığında 3 ay fiili hizmet zammı alınıyor ve bu süre emekliliğe esas olacak süreye ekleniyor. Bu İşlemin yapılması için, aşağıda örneğini verdiğimiz dilekçenin ilgili kuvvet komutanlığına gönderilmesi, dilekçeye karşılık alınacak belgenin çalışılan kuruma ve Emekli Sandığına İletilmesi gerekiyor.

DİLEKÇE ÖRNEĞİ :

.....Kuvvetleri Komutanlığına
Ankara

.....ci dönemde.....Yedek Sübçy Okulunda 6 aylık yedek subay öğrencilik devresinden sonra,.....Komutanlığı emrine atanarak 1.5 yıllık kıt'a hizmetimi yaptım.

1.5 yıllık bu kıt'a hizmetimin karşılığında tanınmış olan 4.5 aylık fiili hizmet zammının sivil memuriyetimdeki hizmetime eklenmesi için gerekli bir belgenin gönderilmesine müsaadelerinizi saygı ile arz ederim. (tarih)